

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

**Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad**

informatiecentrum tel.
(070) 373 8020

uw kenmerk

bijlage(n)

betreft
Overvallen

ons kenmerk
BABVI/U201100302
Lbr. 11/013

datum
22 februari 2011

Samenvatting

Sinds 2007 is het aantal overvallen in Nederland, na jaren van daling, weer sterk toegenomen. Om die reden heeft de toenmalige Minister Hirsch Ballin van Justitie op 15 oktober 2009 een Taskforce Overvallen ingesteld. Deze Taskforce heeft als doel het aantal overvallen te laten dalen. In deze Taskforce zijn de VNG, het Rijk, de politie, het Openbaar Ministerie en het bedrijfsleven vertegenwoordigd.

In 2010 heeft de Taskforce diverse regionale bijeenkomsten georganiseerd om op regionaal niveau afspraken te maken tussen het bestuur, Openbaar Ministerie, politie en bedrijfsleven over de maatregelen die worden genomen om de overvalproblematiek aan te pakken. Ook is er in opdracht van de Taskforce door professor Cyrille Fijnaut in samenwerking met het onderzoeksinstituut IVA een fenomeenanalyse uitgevoerd. Op basis hiervan heeft de Taskforce Overvallen een actieprogramma opgesteld voor de komende jaren.

Met deze ledenbrief willen wij u informeren over de laatste stand van zaken wat betreft de aanpak van overvallen en de mogelijkheden die u als gemeente daarbij heeft.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Aan de leden

informatiecentrum tel.
(070) 373 8020

uw kenmerk

bijlage(n)

betreft
Overvallen

ons kenmerk
BABVI/U201100302
Lbr. 11/013

datum
22 februari 2011

Geacht college en gemeenteraad,

Sinds 2007 is het aantal overvallen in Nederland, na jaren van daling, weer sterk toegenomen. Om die reden heeft de toenmalige Minister van Justitie op 15 oktober 2009 een Taskforce Overvallen ingesteld. Deze Taskforce heeft als doel het aantal overvallen te laten dalen. In deze Taskforce zijn de VNG, het Rijk, de politie, het Openbaar Ministerie en het bedrijfsleven vertegenwoordigd. In het afgelopen jaar hebben de partijen diverse activiteiten ondernomen om het aantal overvallen te doen dalen. Zo zijn er door de Taskforce in verschillende regio's bijeenkomsten georganiseerd om op regionaal niveau afspraken te maken tussen het bestuur, Openbaar Ministerie, politie en bedrijfsleven over de maatregelen die worden genomen om de overvalproblematiek aan te pakken. Uiteindelijk is in 2010 het aantal overvallen ten opzichte van 2009 met 11% gedaald. Waar er in 2009 sprake was van 2898 overvallen, zijn er in 2010 2572 overvallen gepleegd. Op basis van de geboekte resultaten en de fenomeenanalyse van professor Cyrille Fijnaut, is er door de Taskforce een actieprogramma opgesteld.

Met deze ledenbrief willen wij u informeren over de laatste stand van zaken wat betreft de aanpak van overvallen en de mogelijkheden die u als gemeente daarbij heeft.

Fenomeenanalyse 'Overvallen in Nederland'

In 2010 heeft de Taskforce de fenomeenanalyse 'Overvallen in Nederland' uit laten voeren door professor Cyrille Fijnaut in samenwerking met het onderzoeksinstituut IVA. Dit onderzoek is in september j.l. door de Taskforce aan de Minister Opstelten van Veiligheid en Justitie aangeboden. Het rapport geeft een overzicht van trends in zowel het fenomeen overvallen als beleidsmatige ontwikkelingen door de jaren heen. Uit het onderzoek is gebleken dat 70% van het aantal overvallen zogeheten 'hit en run' overvallen zijn. Ook is er geconstateerd dat een overval geen instapdelict is en de daders meerdere antecedenten hebben. Tevens blijkt dat het oplossingspercentage in de loop der jaren is gedaald tot 23%. Beleidsmatig gezien is de aandacht

voor het overvallen niet altijd van structurele aard. In enkele gevallen wordt er tijdelijk extra inzet gepleegd, waarna de aandacht voor het onderwerp wegebt. In het rapport zijn tevens enkele maatregelen in vijf regio's nader bestudeerd: Flevoland, Groningen, Midden- en West-Brabant, Rotterdam-Rijnmond en Utrecht. Uit deze casusbeschrijvingen blijkt dat er diversiteit bestaat in de aanpak van overvallen en er verschillende succesvolle maatregelen mogelijk zijn.

Actieprogramma 'ketenaanpak overvalcriminaliteit'

Op basis van het onderzoek en de geboekte resultaten in 2010, is er door de Taskforce een actieprogramma voor periode 2011-2014 opgesteld. Hierin zijn diverse maatregelen opgenomen waaraan de betrokken partijen kunnen denken. Eén van de doelstellingen is dat aan het einde van de kabinetsperiode het aantal overvallen is teruggedrongen naar maximaal 1900 per jaar. Verder zal het oplossingspercentage en het percentage veroordeelde overvallers moeten stijgen naar respectievelijk naar 40% en 32%. Ten slotte zal de recidive moeten dalen. Het plan van aanpak gaat in op zowel de opsporing en vervolging als preventie. Ook slachtofferhulp heeft een plek gekregen. Een belangrijk uitgangspunt is publiekprivate samenwerking.

Rol van gemeenten

Gemeenten kunnen op diverse manieren bijdragen in het terugbrengen van het aantal overvallen. De gemeente heeft de regie op het lokale integraal veiligheidsbeleid en coördineert vanuit deze rol dan ook de activiteiten om het aantal overvallen terug te dringen, indien de lokale veiligheidsanalyse hiertoe aanleiding geeft. In preventieve zin kunnen gemeenten lokale ondernemers ondersteunen en stimuleren in het nemen van preventieve maatregelen. Dit kan door bijvoorbeeld bijeenkomsten te organiseren, het inzetten van winkelstraatmanagers of het verschaffen van informatie over zowel landelijke als lokale subsidiemogelijkheden en beschikbare maatregelen. Hierbij kan aansluiting worden gezocht bij het Keurmerk Veilig Ondernemen, waarbij afspraken worden gemaakt over het verbeteren van de veiligheid in winkelgebieden en bedrijventerreinen.

Ten aanzien van het vergroten van 'oren en ogen' kan worden gedacht aan het inzetten van cameratoezicht en het invoeren van burgernet. In een eerdere ledenbrief (21 december 2010, lbr. 10/118) hebben wij u geïnformeerd over de mogelijkheden van burgernet binnen uw gemeente.

Daar waar het gaat om nazorg ex-gedetineerden, staat een persoonsgerichte aanpak centraal. Samenwerking met andere partijen zoals de reclassering is van belang. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van bestaande structuren zoals bijvoorbeeld een Veiligheidshuis. Tenslotte kan de gemeente een rol spelen bij de nazorg van slachtoffers; te denken valt aan hulp bij de afhandeling van de overvalschade of voorlichting over het nemen van maatregelen om herhaling te voorkomen.

Ondersteuning vanuit de VNG

De VNG zorgt op diverse manieren voor ondersteuning. Op 21 april a.s. organiseert de VNG een bestuurlijke conferentie waarbij de heer Aboutaleb, burgemeester van Rotterdam en tevens vertegenwoordiger van de VNG in de landelijke Taskforce, de rol van gemeenten zal toelichten en er gelegenheid is om kennis en ervaringen uit te wisselen. Meer informatie is te vinden via de website van het Congres en Studiecentrum VNG: <http://www.congresenstudiecentrum.nl>.

In het voorjaar van 2011 zal het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid in samenwerking met de VNG een toolkit uitbrengen waarin er aandacht wordt geschonken aan de rol van gemeenten en de verantwoordelijkheden van andere partijen. Hierbij wordt tevens gebruikt gemaakt van interessante praktijkvoorbeelden.

Verder biedt de VNG-methode 'Kernbeleid Veiligheid' aanknopingspunten om de aanpak van overvallen in te bedden in lokaal beleid. Te denken valt aan de aanpak van veelplegers, het keurmerk veilig ondernemen en jeugdgroepen.

Ook is er op de website van de VNG (<http://www.vng.nl>) relevante informatie op het gebied van overvallen te vinden via Beleidsvelden → Veiligheid → Veilig Ondernemen. U kunt hier zowel de fenomeenanalyse 'Overvallen in Nederland' als het actieprogramma 'Ketenaanpak Overvalcriminaliteit' downloaden.

Binnen de VNG wordt er op het terrein van overvalproblematiek ondersteuning verzorgd. Indien u vragen hierover heeft dan kunt u contact opnemen met het VNG Informatiecentrum via informatiecentrum@vng.nl.

Hoogachtend,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr. R.J.J.M. Pans,
voorzitter directieraad

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.